

EN ZE WERD KLEINER EN KLEINER

Een tentoonstelling met en over Jef en met werken van de Middelbare Graad (DKO) en de 2de Graad (KSO) in de Gaanderij van de Academie.
Opening op vrijdag 28 januari 2011.

Een paar jaren geleden kwam Jef voor het eerst aankloppen met enkele paneeltjes. Houtafval, beschilderd op een spontane, ongeremde, complexloze en (mede daardoor) ontroerende manier. Jef is blijven komen en de verzameling omvat inmiddels honderden plankjes.

We hebben hier te maken met wat men vandaag "outsiderkunst" noemt, ook aangeduid met de Franse term "Art Brut" (Jean Dubuffet) en te omschrijven als "werken met een spontaan en inventief karakter, die zo weinig mogelijk afhankelijk zijn van wat wij gewoonlijk als kunst beschouwen, werken die los staan van sociale en culturele conventies en gemaakt zijn door mensen, die niet behoren tot het professioneel artistiek circuit."

Net zoals Antonin Artaud creativiteit nodig had om "uit de hel te geraken", zo tracht Jef al schilderend zijn traumatische ervaringen te verwerken. "Schoonheid komt louter voort uit de wond die ieder van ons in zich draagt", schrijft Genet. Het blootleggen van de inwendige kwetsuur kan verlichting brengen. Zie ook: "Leben oder Theater", een autobiografie in 769 gouaches, die Charlotte Salomon maakte vooraleer zij omkwam in Auschwitz (1943). De schilderijtjes van Jef tonen vreugdevolle taferelen en odes aan de liefde, maar evenzeer heimwee naar de geliefde, eenzaamheid, verdriet omwille van het verlies en de verering van dierbaren door hen in een religieuze setting te plaatsen.

Plankjes worden gebruikt als drager. Jef brengt de verf rechtstreeks aan in elementaire toetsen. Hij gebruikt een aparte beeldtaal en symbolen, sprokkelt fragmenten samen tot een verrassend nieuw beeld en weet daardoor soms een vreemde sfeer op te roepen.

Voor de tentoonstelling werd uit de overvloedige productie van Jef een selectie gemaakt ter inspiratie (rechtstreeks of onrechtstreeks) van de leerlingen. Hun resultaten zijn dus eveneens te zien.

Zo toont de tentoonstelling 5 versies van een verhaaltje van Louise Bourgeois (het had even goed een verhaal van Jef kunnen zijn): "A man and a woman lived together. On one evening he did not come back from work and she waited. She kept on waiting and she grew littler and littler. Later a neighbor stopped by out of friendship and there he found her in the armchair the size of a pea." Let vooral op de schitterende techniek: de paneeltjes zijn beschilderd met acrylinkt, enkel gebruik makend van de 3 (hoofd)kleuren cyaan, magenta en geel.

Een mysterieuze huizenreeks, met een sfeer die aan Hopper doet denken, is gebaseerd op filmstills uit o.m. Hitchcockfilms.

Omdat herten vaak voorkomen in het werk van Jef, werd een tentoonstellingswand samengesteld met hertenkopjes, gemodelleerd met proppen krantenpapier en kleefband en bekleed met lapjes textiel.

Borden, beschilderd met quasi religieuze taferelen, en een reeks medaillons, gevuld met tekeningen op krimppapier, verwijzen naar de devotie in het werk van Jef.

De caravanreeks, gemaakt met balpen, stift en wasco, verwijst naar de behoefte om zich af te zonderen, terwijl de kijkdozen, gevuld met kartondrukjes, samengesteld zijn volgens het principe van de onberedeneerde associatie (zie de "écriture automatique" van de surrealisten)

Els Callebaut en Karel Wouters zijn verantwoordelijk voor het concept en de uitwerking van "en ze werd kleiner en kleiner". Dank zij hun geweldige inzet en vakkundigheid realiseerden